

Ś

ściana paries,-ētis *m.*; murus,-i *m.*; ὁ τοῖχος,-ου

ścianka parieticūlus,-i *m.*; τὸ τοιχίον,-ου

ściągać 1. p. **gromadzić**; 2. (**rozdziawać**) devestio, 4,-īvi,-ītum; détraho, 3,-traxi, -tractum; ἐκδύω; 3. (**kurczyć**) cóntraho, 3,-traxi,-tractum; constringo, 3,-strinxi,-strictum; συντέμνω; συντείνω; ῥυτιδῶω; ἀνασπάω; 4. (**importować**) importo, 1,-āvi,-ātum; εἰσάγω; 5. (**ściągać z góry**) détraho, 3,-traxi,-tractum; κατάγω

ściąganie 1. p. **gromadzenie**; 2. (**rozdziwanie**) devestitio,-ōnis *f.*; detractio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκδυσις,-εως; 3. (**kurczenie**) constrictio,-ōnis *f.*; contractio,-ōnis *f.*; contractūra,-ae *f.*; contractus,-us *m.*; retractio,-ōnis *f.*; stringor,-ōris *m.*; ἡ συντομία,-ας; 4. (**import**) importatio,-ōnis *f.*; importus,-us *m.*; ἡ εἰσαγωγή,-ῆς; 5. (**ściąganie z góry**) detractio,-ōnis *f.*; ἡ καταγωγή,-ῆς

ściek cloāca,-ae *f.*; elix,-icis *m.*; emissarium,-ii *n.*; colluvies,-ei *f.*; fusorium,-ii *n.*; purgamentorium,-ii *n.*; ἡ λάυρα,-ας

ściekać defluo, 3,-fluxi,-fluxum; defundo, 3,-fūsi,-fūsum; καταχέομαι; (*kroplami*) destillo, 1,-āvi,-ātum; καταστάζω

ścielić sterno, 3, stravi, stratum; στρώννυμι; στρωννύω

ściemniać ténebro, 1,-āvi,-ātum; σκοτίζω; σκοτόω

ś. **się** caligo, 1,-āvi,-ātum; calígino, 1,-āvi,-ātum; obténebro, 1,-āvi,-ātum; tenébricor, 1,-ātus sum; σκοτάω

ścienny parietālis,-e; parietarius, 3; murālis,-e; τοιχώδης,-ες

ścierać detergo, 3,-tersi,-tersum; κατατρίβω; ψάω; ἔξαλείφω; λικμάω; (*np. wroga*) cóntero, 3,-trīvi,-trītum; συντρίβω

ścieranie detersio,-ōnis *f.*; ἡ κατάτριψις,-εως

ścierka pannículum,-i *n.*; pannus,-i *m.*; drappus,-i *m.*; τὸ ῥάκος,-εος

ściernisko stípula,-ae *f.*; ἡ καλάμη,-ης

ścierpieć patior, 3,-passus sum; perpetior, 3,-pessus sum; sustinĕo, 2,-tinui,-tentum; στέγω; καρτερέω; πάσχω; ὑπομένω

ścierpnać torpesco, 3,-pui, -; ναρκόομαι

ścierwo cadāver,-ēris *n.*; τὰ κενέβρεια,-ων

ścieśniać ango, 3, anxi, -; angustio, 1,-āvi,-ātum; arto, 1,-āvi,-ātum; (co)arcto, 1,-āvi,-ātum; cómprimo, 3,-pressi,-pressum; confercio, 4,-fersi,-fertum; cónstipo, 1,-āvi,-ātum; constringo, 3,-strinxi,-strictum; θλίβω; συνέχω; συμπιέζω; στενοχωρέω

ścieśnienie strictūra,-ae *f.*; ἡ στενοχωρία,-ας

ścieżka callis,-is *m.*; sémita,-ae *f.*; trames,-itis *m.*; ὁ τρίβος,-ου; ἡ ἀτραπός,-οῦ

ścieżyna callícūlus,-i *m.*; semítula,-ae *f.*; τὸ ἀτράπιον,-ου

ścięcie decisio,-ōnis f.; ἡ κατακοπή,-ῆς; (*głowy*) decapitatio,-ōnis f.; decollatio,-ōnis f.; ὁ ἀποκεφαλισμός,-οῦ

ściegno tendo,-īnis f.; nervus,-i m.; ὁ τένων,-οντος; τὸ νεῦρον,-ου; ἡ ἀφή,-ῆς

ścięty 1. (np. drzewo) caesus, 3; decīsus, 3; κατάκοπτος,-ον; **2. (stożek)** truncatus, 3; **3. (człowiek)** decapitatus, 3; decollatus, 3; ἀποκεφαλιστός,-όν

ścigać āsequor, 3,-secūtus sum; (īnsequi, pērsequi); consector, 1,-ātus sum (insectari); (κατα)διώκω; ὀπάζω

ścinać caedo, 3, cecīdi, caesum; decīdo, 3,-cīdi,-cīsum (concidēre); deascio, 1, -avi,-atum; (de)trunco, 1,-āvi,-ātum; (κατα)κόπτω

ś. **głowe** decápito, 1,-āvi,-ātum; decérnico, 1,-āvi,-ātum; decollo, 1,-āvi,-ātum; ἀποκεφαλίζω; πελεκίζω

ś. **się (mleko)** coágulor, 1,-ātus sum

ścisk compressio,-ōnis f.; constipatio,-ōnis f.; stringor,-ōris m.; ἡ συνοχή,-ῆς; ὁ συμπιεσμός,-οῦ

ściskać cōmprimo, 3,-pressi,-pressum; (co)angustio, 1,-āvi,-ātum; confercio, 4,-fersi,-fertum; óblido, 3,-līsi,-līsum; (a)stringo, 3, strinxi, strictum (constringēre); stricto, 1,-āvi,-ātum; (συν)θλίβω; στενοχωρέω; συνέχω; (συν)πιέζω; καμμύω; ἀγκαλίζομαι

ścisłość praecisio,-ōnis f.; diligentia,-ae f.; ἡ ἀκρίβεια,-ας; ἡ ἀτρέκεια,-ας

ścisty 1. (ciasny, ściśnięty) arctus, 3; angustus, 3; compāctus, 3; confertus, 3;

constrictus, 3; densus, 3; compressus, 3; στενός, 3; στενόχωρος,-ον; **2. (umysł)** accurātus, 3; angustus, 3; díligens,-entis; ἀκριβής,-ές; ἀτρεκής,-ές

ściszać tacífico, 1,-āvi,-ātum; κατασιγάω

ściśle stricte, praecīse; ἀκριβῶς

ściśliwy compressíbilis,-e; (συν)πιεστός, 3

ściśnięcie compressio,-ōnis f.; stringor,-ōris m.; ἡ (συν)πίεσις,-εως

ściśnięty compressus, 3; πεπιεσμένος, 3

ślad signum,-i n.; vestigium,-ii n.; indicium,-ii n.; τὸ ἴχνος,-εος; τὸ ἴχνιον,-ου; ὁ τύπος,-ου

Óculi et vestigia dōmini res agro salubérrimae.

ś. **w czyjeś** ~ *alicuius* vestigia pērsequor, 3,-secūtus sum; *alicuius* vestigiis ingredior, 3,-gressus sum

ślamazarność pigritia,-ae f.; ἡ νόθηια,-ας

ślaz malva,-ae f.; ἡ μαλάχη,-ης

śledczy 1. (rzecz.) inquisītor,-ōris m.; investigātor,-ōris m.; ὁ ἰχνευτής,-οῦ; ὁ ἰχνόσκοπος,-ου; **2. (przym.)** inquisitorius, 3; investigatorius, 3; ἰχνευτικός, 3

śledzenie investigatio,-ōnis f.; inquisitio,-ōnis f.; exploratio,-ōnis f.; ἡ ἰχνοσκοπία,-ας; ἡ ἰχνευσις,-εως

Hōminis est propria veri inquisitio et invetigatio.

śledzić 1. (ś. za ...) sector, 1,-ātus sum; sequor, 3, secūtus sum; παρακολουθέω; **2. (badać)** īnquiro, 3,-quisīvi,-quisītum; īndago, 1,-āvi,-ātum; dispicio, 3,-spexi,-

spectum; scrutor, 1,-ātus sum; (in)véstigo, 1,-āvi,-ātum; ἰχνηλατέω; ἰχνεύω;
ἰχνοσκοπέω; **3.** (**zastanawiać się**) intuēor, 2,-itus sum; spéculor, 1, -atus sum;
contemplor, 1,-ātus sum; θεωρέω; **4.** p. obserwować

śledziennik splenéticus,-i *m.*; ὁ σπληνικός,-οῦ

śledziona lien,-nis *m.*; splen,-nis *m.*; ὁ σπλήν, σπληνός

śledzionowy lienālis,-e; splénicus, 3; σπληνικός, 3

śledztwo indagatio,-ōnis *f.*; inquisitio,-ōnis *f.*; investigatio,-ōnis *f.*; scrutatio,-ōnis *f.*;
exploratio,-ōnis *f.*; quaestio,-ōnis *f.*; ἡ ἰχνοσκοπία,-ας; ἡ ἀνάκρισις,-εως

śledź Clúrpĕa,-ae *f.* harengus; chalcis,-is *f.*; merlucius,-ii *m.*; aringus,-i *m.*; (*od*
namiotu) clavus,-i *m.* tabernáculi; paxillus,-i *m.*; ὁ ὕλος,-ου

ślepiec caecus,-i *m.*; ὁ τυφλός,-οῦ

ślepać caecor, 1,-ātus sum; τυφλόομαι

ślepota caecitas,-ātis *f.*; caecitūdo,-īnis *f.*; ἡ ἀβλεψία,-ας; ἡ πώρωσις,-εως; ἡ
τύφλωσις,-εως

ślepy caecus, 3; τυφλός, 3

*Caecus si caeco ductum praestat, ambo in foveam cadunt. Fortūna dicitur caeca.
Nec caecus de colóribus, nec surdus de discrímine sonōrum iudicāre possunt.
Inter caecos luscus rex. Caecus iter monstrare velit. Caecos efficit Fortuna,
quos complexa est.*

ślęczeć assidue labōro, 1,-āvi,-ātum; elúcubro, 1,-āvi,-ātum; σπουδάζω

śliczny gratiōsus, 3; formōsus, 3; pulcher,-ra,-rum; speciōsus, 3; ὠραῖος, 3; καλός, 3

ślimacznica volūta,-ae *f.*; ἡ ἔλιξ,-ικος

ślimak (*ze skorupą*) cóc(h)lĕa,-ae *f.*; (*bez skorupy*) limax,-acis *m.f.*; helix,-icis *m.*;

volūta,-ae *f.*; ὁ κοχλίας,-ου; ὁ κόχλος,-ου; ἡ λεπάς,-άδος; (*anat.*) concha,-ae
f.; cávitas,-ātis *f.*

ślimakowy cochleariformis,-e; cochleatus, 3; κοχλοειδής,-ές

ślina salīva,-ae *f.*; sputum,-i *n.*; τὸ πτύσμα,-ατος; τὸ σίαλον,-ου

ślinianka glandula,-ae *f.* salivaris; ὁ σιαλοχόος,-ου

ślinić salīvo, 1,-āvi,-ātum; σιαλίζω

ślinienie salivatio,-ōnis *f.*; ὁ σιαλισμός,-οῦ

ślinka salívula,-ae *f.*; τὸ σιάλιον,-ου

ślinowy salivaris,-e; salivatorius, 3; σιαλώδης,-ες

śliski lubricātus, 3; lúbrius, 3; γλοιός, 3; γλίσχρος, 3; ὀλισθηρός, 3

śliskim czynić lúbrius, 1,-āvi,-ātum; γλισχρίζω

śliskość lubricitas,-ātis *f.*; ἡ γλισχρότης,-ητος; ὁ ὀλισθος,-ου

śliwa prunus,-i *f.*; coquimella,-ae *f.*; ἡ κοκκυμηλέα,-ας

śliwka prunum,-i *n.*; τὸ κοκκύμηλον,-ου

ślizgać się lapso, 1,-āvi,-ātum; lúbrius, 1,-ātus sum; páтино, 1,-āvi,-ātum; ὀλισθάνω

ślizganie (**się**) lapsatio,-ōnis *f.*; lubricatio,-ōnis *f.*; ἡ ὀλισθησις,-εως

ślizgawka lapsatorium,-ii *n.*; lubricatorium,-ii *n.*; τὸ ὀλισθήριον,-ου

- ślub 1. (małżeństwo)** connubium, -ii *n.*; matrimonium, -ii *n.*; nuptiae, -arum *f.pl.*; foedus, -ēris *n.* coniugale; ὁ γάμος, -ου; **2. (ślubowanie, przysięga)** devotio, -ōnis *f.*; iuramentum, -i *n.*; iusiurandum, -i *n.*; votum, -i *n.*; τὸ ὄρκιον, -ου; ὁ ὄρκος, -ου
- ślubny 1. (małżeński)** nuptiālis, -e; matrimoniālis, -e; γαμικός, 3; **2. (legalny np. syn)** legítimus, 3; νομικός, 3; νόμιμος, 3
- ślubować (de)** vonēo, 2, -vōnī, -vōtum; iuro, 1, -āvi, -ātum; ὀρκωμοτέω
- ślubowanie** devotio, -ōnis *f.*; iuramentum, -i *n.*; promissio, -ōnis *f.* sollemnis; votum, -i *n.*; τὸ ὀρκωμα, -ατος; ἡ ὀρκωμοσία, -ας
- ślusarz** clusor, -ōris *m.*; serrarius, -ii *m.*
- śluz** blenna, -ae *f.*; mucus, -i *m.*; mucillāgo, -īnis *f.*; pituita, -ae *f.*; τὸ φλέγμα, -ατος; ἡ μύξα, -ης; ἡ βλέννα, -ης
- śluz** exclūsa, -ae *f.*; cataracta, -ae *f.*; αἱ κλεισιάδες, -ων; ὁ καταρράκτης, -ου
- śluzowatość** mucinōsis, -is *f.*; ἡ μυξότης, -ητος
- śluzowaty** blennōidus, 3; muciformis, -e; mucilaginosus, 3; φλεγματοειδής, -ές; μυξοειδής, -ές; βλεννώδης, -ες
- śluzowy** mucōsus, 3; pituitōsus, 3; φλεγματοώδης, -ες; μυξώδης, -ες
- śluzówka** mucosa, -ae *f.*; ἡ μυξοποιά, -ᾶς
- śmiać się** ridēo, 2, risi, risum; γελάω; (głośno) cachinnor, 1, -ātus sum; κα(γ)χάζω
Non in loco ridēre pergrāve est malum. Ridentem dicere verum. Ridendo castigat mores. Ridendo mores corriguntur. Homo animal risibile.
- śmiałość** audacia, -ae *f.*; ἡ τόλμα, -ης; τὸ θάρσος, -εος; ἡ παρρησία, -ας; (bezczelność) temeritas, -ātis *f.*; arrogantia, -ae *f.*; insolentia, -ae *f.*; ἡ τόλμησις, -εως; ἡ ἀναίδεια, -ας
- śmiały** audax, -acis; τολμηρός, 3; θαρσητικός, 3; (bezczelny) arrogant, -antis; insolentus, 3; temerarius, 3; ἀναιδής, -ές; φβριστος, 3
- śmiech** risus, -us *m.*; ὁ γέλως, -ωτος; (donośny) cachinnatio, -ōnis *f.*; cachinnus, -us *m.*; ἡ κάχασις, -εως; (histeryczny) gelasmus, -i *m.*; ὁ γελασμός, -οῦ; (sardoniczny) sardonius, 3; caninus, 3
Per risum multum poteris cognoscere stultum. Risu emorior. Risu inepto res ineptior nulla est.
- śmiechowy** risōrius, 3; γελαστικός, 3
- śmieciarz** scrutarius, -ii *m.*; ὁ σαρότης, -ου
- śmiecić** praepōstero, 1, -āvi, -ātum; spurco, 1, -āvi, -ātum; contāmino, 1, -āvi, -ātum; inquino, 1, -āvi, -ātum; ῥυπαίνω
- śmiecie** lustramentum, -i *n.*; purgāmen, -īnis *n.*; purgamentum, -i *n.*; τὸ σάρμα, -ατος; τὸ κόρημα, -ατος; τὸ περικόθαρμα, -ατος
- śmieć 1. (odważyć się)** audēo, 2, ausus sum; τολμάω; θαρσέω; **2. p. śmiecie**
- śmiercionośny** mōrtifer, 3; θανατηφόρος, -ον
- śmierć** mors, -rtis *f.*; decessus, -us *m.*; defunctus, -us *m.*; exspiratio, -ōnis *f.*; letum, -i *n.*; exitium, -ii *n.*; éxitus, -us *m.* vitae; óbitus, -us *m.*; ὁ θάνατος, -ου; ἡ τελευτή, -ῆς;

ή νέκρωσις,-εως; ό όλεθρος,-ου

Bellōnae hortis nascuntur sémina mortis. Qualis vita et mors ita. Contra vim mortis non est medicāmen in hortis. Hóminis vita nihil aliud quam ad mortem iter. Neque ulla est aut magno aut parvo leti fuga.

~ **chwalebna** mors honesta (gloriosa); ~ **gwałowna** mors violenta; nix,-cis *f.*; ~

przedwczesna mors immatūra; **kara** ~ poena cápitis; **mieć lekka** ~ fácilem

éxitum habēo, 2,-ui,-itum; **umrzeć** ~ **naturalną** sua morte morior, 3, mórtuus sum

śmierdzący foetālis,-e; foetidus, 3; foetens,-entis; pútidus, 3; puter,-tris,-tre;

κακώδης,-ες; δυσώδης,-ες; βρωμώδης,-ες

śmierdzieć foeteo, 3,-ui, - ; putēo, 2,-ui, - ; όζω; δυσωδέω

śmiertelnie mortāliter; θανατικῶς

śmiertelnik mortālis,-is *m.*; ό θνητός,-οῦ

śmiertelność mortālitas,-ātis *f.*; letālitas,-ātis *f.*; ή θνητότης,-ητος

śmiertelny ferālis,-e; letālis,-e; moribundus, 3; mortālis,-e; mortíferus, 3; mortuōsus,

3; έπιθανάτιος,-ον; θνητός, 3; θανάσιμος, 3; θανατικός, 3; μόρσιμος, 3

śmieszność ridiculitas,-ātis *f.*; scurrilitas,-ātis *f.*; ή γελαστύς,-ύος; ή εὔτραπελία,-ας; ή γελαιότης,-ητος

śmieszny ridicūlus, 3; irrisorius, 3; γελαστός, 3

śmieszyć risum (e)movēo, 2, movi, motum; hilarisso, 1,-āvi,-ātum; γελωτοποιέω

śmietana cramum,-i *n.*; τὸ άνθόγαλον,-ου

śmietnik fimētum,-i *n.*; purgamentorium,-ii *n.*; ό κόπρος,-ου

śmigło helix,-icis *m.*; ή έλιξ,-ικος

śniadanie (*pierwsze*) ientaculum,-i *n.*; τὸ πρόγευμα,-ατος; (*drugie*) prandium,-ii *n.*

(matutīnum); τὸ άριστον,-ου; τὸ άκράτισμα,-ατος

śniady rubicundus, 3; κελαινῶψ,-ῶπος; φαιός, 3

śnieć somnio, 1,-āvi,-ātum; ένυπνιάζομαι; όνειρώσσω; όνειροπολέω

śniedź robīgo,-īnis *f.*; aerūgo,-īnis *f.*; ό ίός,-οῦ

śnieg nix, nivis *f.*; ή χιών,-όνος

śnieżnobiały cāndidus, 3; niveus, 3; νιφαργής,-ές; χιόνεος, 3

śnieżny niveus; nivālis,-e; nivōsus, 3; νιφετικός; χιονικός, 3

śnieżyca ningor,-ōris *m.*; tempestas,-ātis *f.* nivōsa; ό νιφετός,-οῦ; ή χιών,-όνος

śnieżyć ningit, 3, ninxit (*nieos.*); νείφω; χιονίζω

śnieżysty nivōsus, 3; νιφώδης,-ες; χιονώδης,-ες

śpiący 1. (senny) somniculōsus, 3; somnolentus, 3; ύπνώδης,-ες; ύπνωτικός, 3; **2.**

(*imiesl.*) dormiens,-entis; ύπνούμενος, 3; κοιμώμενος, 3

śpiączka coma,-atis *n.*; carōsis,-is *f.*; lethargia,-ae *f.*; sopor,-ōris *m.*; τὸ κῶμα,-ατος;

ή κάρωσις,-εως; ή ληθαργία,-ας

śpichlerz granarium,-ii *n.*; hórreum,-i *n.*; τὸ σιτοβόλιον,-ου; ή σιτοθήκη,-ης

śpieszyć contendo, 3,-tendi,-tentum; própero, 1,-āvi,-ātum; σπεύδω; σπουδάζω;

ταχύνω

ś. **na pomoc** *alicui succurro*, 3,-(cu)curri,-cursum; βοηθέω
śpiew *cantus,-us m.*; *cánticum,-i n.*; *cantio, -onis f.*; ἡ μελωδία,-ας; τὸ μέλος,-εος;
ἡ ᾠδή,-ῆς; ἡ ἀοιδή,-ῆς
~ **solo** *sincinium,-ii n.*; ~ **w duecie** *bicinium,-ii n.*
śpiewaczka *cant(at)rix,-icis f.*; ἡ ᾠδός,-οῦ; ἡ ἀοιδός,-οῦ
śpiewać *cano*, 3, *cécini*, *cantum (cantātum)*; *canto*, 1,-āvi,-ātum; *canturio*, 4, -ivi,-
itum; ἀυλέω; ψάλλω; φωνέω; ἀείδω; ᾄδω
**Cántica gignit amor et amōrem cántica gignunt; cantandum est, ut amētur, et, ut
cantētur, amandum.**
ś. **do taktu** *módulo*, 1,-ātus sum; ῥυθμίζω
ś. **kolysankę** *lallo*, 1,-āvi,-ātum; βαυκαλάω
ś. **w chórze** *chorīzo*, 1,-āvi,-ātum; χορεύω
ś. **psalm (na cytrze)** *psallo*, 3,-li; ψάλλω, ψαλλίζω
śpiewak *cant(at)or,-ōris m.*; ὁ ᾠδός,-οῦ; ὁ ἀοιδός,-οῦ
śpiewka *cánticum,-i n.*; *cantilēna,-ae f.*; τὸ ᾠδάριον,-ου
śpiewnik *cantionāle,-is n.*; τὸ βιβλίον τῶν ᾠδῶν
śpioch *dórmítax,-acis m.*; *dormitōsus,-i m.*; ὁ ὑπνώδης,-ου
średni *mediānus*, 3; *mediocris,-e*; *medius*, 3; *neutrālis,-e*; μεσαῖος, 3; μέσος, 3;
μέτριος, 3
średnia (*mat.*) *media,-ae f.*; ἡ μεσότης,-ητος
średnica *diámeter,-ris f.*; *diámetrum,-i n.*; ἡ διάμετρος,-ου
średnicowy *diámeter*, 3; διάμετρος,-ον
średnio *mediócritēr*; μετρίως
średniowiecze *mediaevum,-i n.*; *medium aevum,-i n.*
średniowieczny *mediaevālis,-e*
środa *dies,-ei f. Mercurii*; (w chrześcijaństwie) *feria,-ae f. quarta*; ἡ Τετάρτη,-ης
środek **1. (centrum)** *centrum,-i n.*; *medietas,-ātis f.*; *medium,-ii n.*; *umbilīcus,-i m.*; ὁ
μέσος,-ου; τὸ κέντρον,-ου; τὸ ἐσωτερικόν,-οῦ; ὁ ὀμφαλός,-οῦ; **2. (lek)**
remedium,-ii n.; τὸ φάρμακον,-ου; τὸ ἰάτρευμα,-ατος; τὸ ἄκος,-εος; **3.**
(sposób) *modus,-i m.*; *adiumentum,-i n.*; *ratio,-ōnis f.*; *via,-ae f.*; ὁ τρόπος,-ου
In medio stat virtus (véritas). Medium tenuēre beati. Medio tutíssimus ibis.
~ **ciężkości** *momentum,-i n.*; ~ **dnia** *medium diei*; **złoty** ~ *aurea mediócritas,-ātis
f.*; ~ **ki ochronne** *tutámina,-um n.pl.*; ~ **zaradczy** *remedium,-ii n.*; **z własnych** ~
suis facultátibus; *de suis*; **cel uświęca** ~ **ki** *finis rectíficat media*
środkowy *centrālis,-e*; *céntricus*, 3; (inter) *medius*, 3; *mediālis,-e*; *medianus*, 3;
μέσος, 3; μεσαῖος, 3
środowisko *medium,-ii n.*; *circumictus,-us m.*; ἡ συνοικία,-ας; τὸ μέσον,-ου; τὸ
περίβολον,-ου
śródmieście *centrum,-i n. urbis*; ἡ μεσόπολις,-εως
śródrecze *metacarpus,-i m.*; τὸ μετακάρπιον,-ου

śródstopie metatarsus,-i *m.*; τὸ μετάρταρσον,-ου

śródziemnomorski mediterrāneus, 3; μεσόγαιος,-ον

śródziemny mediterrāneus, 3; μεσόγαιος,-ον

śruba cóchlĕa,-ae *f.*; helix,-icis *m.*; spira,-ae *f.*; ὁ κοχλίας,-ου; ἡ ἔλιξ,-ικος

śrubowaty helícinus, 3; spirālis,-e; ἑλικοειδής,-ές; ἑλικτός, 3

śruta far, farris *n.*; álphita,-ōrum *n.pl.*; τὸ ἄλφιτον,-ου

świadczenie 1. (zeznawanie) testio,-ōnis *f.*; testificatio,-ōnis *f.*; testimonium,-ii *n.*; ἡ μαρτυρία,-ας; **2. (udzielanie)** praestatio,-ōnis *f.*; ἡ παράδοσις,-εως

świadczyć 1. (dawać świadectwo) (con)testor, 1,-ātus sum; testíficor, 1,-ātus sum; μαρτυρέω; (δια)μαρτύρομαι; **2. (udzielać)** praesto, 1,-stīti,-stītum; attribuo, 3,-tribui,-tribūtum; διαδίδωμι; παραδίδωμι

świadectwo testimonium,-ii *n.*; testificatio,-ōnis *f.*; certificātus,-us *m.*; τὸ μαρτύριον,-ου; ἡ μαρτυρία,-ας

świadek testis,-is *m.*; auctor,-ōris *m.*; ὁ μάρτυς,-υρος; ὁ κλητήρ,-ῆρος

Nemo testis idóneus in propria causa. Inimīco testi credi non oportet. Testis unus, testis nullus.

~ **naoczny** árbitēr,-tri *m.*; *alicuius rei spectātor,-ōris m.*; **wezwać kogoś na** ~ (con)testor, 1,-ātus sum *alqm*

świadomość conscientia,-ae *f.*; intellegentia,-ae *f.*; sensus,-us *m.*; sensorium,-ii *n.*; ἡ συνείδησις,-εως

Conscientia bene actae vitae multorumque bene actorum memoria iucunda est.

świadomy conscius, 3; intéllegens,-entis; scitus, 3; sensíbilis,-e; sciens,-entis; non ignārus, 3; σύνειδος,-ον

świadomym być conscio, 4,-īvi,-ītum; σύννοιδα

świat mundus,-i *m.*; orbis,-is *m.* (terrarum); saeculum,-i *n.*; univérſitas,-ātis *f.*; universum,-i *n.*; ὁ κόσμος,-ου; ἡ οἰκουμένη,-ης; ἡ κτίσις,-εως

Et sic transit gloria mundi. Urbi et orbi.

światło lumen,-īnis *n.*; lux,-cis *f.*; fulgor,-ōris *m.*; nitor,-ōris *m.*; splendor,-ōris *m.*; ὁ φῶς, φωτός; ἡ αὐγή,-ῆς; ἡ ἀστραπή,-ῆς; τὸ φέγγος,-εος; (*śłonecznie*) ápricum,-i *n.*; ὁ ἥλιος,-ου

Lux ex oriente, luxus ex occidente. Quidquid in occulto est, in ápricum próferet aetas. Sic lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in caelis est. Vide, ne lumen, quod in te est, ténebrae sint! Malus fugit lucem ut diábolus crucem.

światłoczulość *photaesthesia,-ae *f.*; ἡ φωταίσθησις,-εως

światłoczuly *photosensitīvus, 3; φωταισθητικός,-όν

światłomierz *photometrum,-i *n.*; τὸ φωτομέτρον,-ου

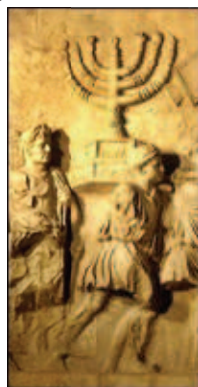
światłość lucíditas,-ātis *f.*; lucerna,-ae *f.*; ὁ φῶς, φωτός; ὁ λύχνος,-ου; ὁ φωστήρ,-ῆρος

światłowstręt photophobia,-ae *f.*; ἡ φωτοφοβία,-ας

światły lúcidus, 3; erudītus, 3; doctus, 3; φωσφόρος,-ον; σοφός, 3

światowiec mundānus,-i *m.*; ὁ κοσμικός,-οῦ
światowość mundānitas,-ātis *f.*; ἡ κοσμότης,-ητος
światowy mundiālis,-e; mundānus, 3; saecularis,-e; κοσμικός, 3
świąd prurīgo,-īnis *f.*; psora,-ae *f.*; scalpturīgo,-īnis *f.*; urēdo,-īnis *f.*; ἡ ψώρα,-ας
święteczny fest(iv)us, 3; sollemnis,-e; ἑορταστικός, 3
świętek idolum,-i *n.*; τὸ ξόανον,-ου
świętobliwość pietas,-ātis *f.*; sanctitas,-ātis *f.*; ἡ εὐσέβεια,-ας
świętobliwy devōtus, 3; pius, 3; religiōsus, 3; εὐσεβής,-ές
świętynia aedes,-is *f.*; dēlubrum,-i *n.*; fanum,-i *n.*; sacrarium,-ii *n.*; sanctuarium,-ii *n.*;
templum,-i *n.*; τὸ ἱερόν,-οῦ; ὁ ναός,-οῦ; (*katolicka*) ecclesia,-ae *f.*
świder furfurāculum,-i *n.*; tārātrum,-i *n.*; tēbra,-ae *f.*; terebellum,-i *n.*;
τὸ τέρετρον,-ου; ὁ τόρος,-ου; τὸ τρύπανον,-ου
świdrować tēbro, 1,-āvi,-ātum; foro, 1,-āvi,-ātum; τορέω; τρυπάω
świdrowanie foratio,-ōnis *f.*; forātus,-us *m.*; terebratio,-ōnis *f.*; ἡ τόρωσις,-εως; ἡ
τρύπησις,-εως
świeca candēla,-ae *f.*; cerēolus,-i *m.*; cereoforāleum,-i *n.*; ἡ λαμπάς,-άδος;
ἡ κανδήλη,-ης; ὁ λύχνος, -ου
świecać luminālis,-e; lumīnifer, 3; luminōsus, 3; lūcidus, 3; lūcifer, 3; nitens,-entis;
splendens,-entis; splēndidus, 3; nítidus, 3; λαμπρός, 3; φωτεινός, 3;
φωσφόρος,-ον
świecenie (il)luminatio,-ōnis *f.*; splēnditio,-ōnis *f.*; (*ś. zimne*) luminescentia,-ae *f.*; ἡ
λάμπησις, -εως; ὁ φωτισμός,-οῦ
świecić corusco, 1,-āvi,-ātum; lucēo, 2, luxi, -; lūmino, 1,-āvi,-ātum; fulgēo, 2, fulsi;
nitēo, 2,-ui, -; splēndēo, 2,-ui, -; splēndico, 1,-āvi,-ātum; λάμπω; φωτίζω;
φαείνω; στίλβω; φέγγω
świecki laicus, 3; profānus, 3; saecularis,-e; temporālis,-e; cívīlis,-e; κοσμικός, 3;
βέβηλος, 3; λαϊκός, 3
świeczka cerēolus,-i *m.*; τὸ λαμπάδιον,-ου; τὸ λυχνίδιον,-ου
świecznik candelabrum,-i *n.*; lychnūchus,-i *m.*; lychnus,-i *m.*; ἡ λυχνία,-ας
świekra (*teściowa*) socrus,-us *f.*; ἡ πενθερά,-άς
świergot frigulitio,-ōnis *f.*; τὸ μινύρισμα,-ατος
świergotać frigulio, 4,-īvi,-ītum; rip(i)o, 1,-āvi,-ātum; μινυρίζω; πιππίζω
świerk ríčēa,-ae *f.*; ἡ πεύκη,-ης
świerszcz gryllus,-i *m.*; ὁ γρύλλος,-ου
świerz scabies,-ei *f.*; prurīgo,-īnis *f.*; psora,-ae *f.*; ὁ ὀδαξησμός,-οῦ; ἡ ψώρα,-ας
świerzbiący pruriginōsus, 3; ψωρικός, 3
świerzbić (de)prurio, 4,-īvi,-ītum; ψωριάω
świetlik lucinar,-aris *n.*; τὸ φωταγωγόν,-οῦ; (*zool.*) cicindela,-ae *f.*
świetlisty, **świetlny** lūcifer, 3; luminālis,-e; luminōsus, 3; φωσφόρος, 3; φωτεινός,
3; λαμπρός, 3; γλαυκός, 3

światnie magnífice, óptime, spléndite; λαμπρόν; λαμπρῶς
światny magníficus, 3; nitens,-entis; nítidus, 3; óptimus, 3; spléndidus, 3; λαμπρός, 3; ὑπέροχος,-ον; ἀριπρεπής,-ές
świeżo recenter; νεῶς; προσφάτως
świeżość viríditas,-ātis *f.*; ὁ αἶθρος,-ου
świeży novus, 3; núperus, 3; recens,-entis; νεός, 3; νεαλής,-ές; θαλερός, 3; πρόσφατος,-ον
święcenie consecratio,-ōnis *f.*; ὁ ἀγισμός,-οῦ
święcić 1. (poświęcać) benedīco, 3,-dixi,-dictum; consécro, 1,-āvi,-ātum; sacro, 1,-āvi,-ātum; sacrífico, 1,-āvi,-ātum; ἀγιάζω; ἀγίζω; **2. (uroczyście obchodzić)** célebro, 1,-āvi,-ātum; ἀγιαστεύω; ἑορτάζω
święcony consecratus, 3; ἀγιαζόμενος, 3
święto festum,-i *n.*; festívitas,-ātis *f.*; sollémnitas,-ātis *f.*; festa,-ae *f.*; feriae,-arum *f.pl.*; ἡ ἑορτή,-ῆς; (*w chrześcijaństwie* feria,-ae *f.* = *każdy dzień powszechny*)
świętokradca sacrílegus,-i *m.*; ὁ ἱερόσυλος,-ου
świętokradzki sacrílegus, 3; θεόσυλος,-ον; ἀσεβής,-ές; ἱερόσυλος,-ον
świętokradztwo sacrilegium,-ii *n.*; ἡ θεοσυλία,-ας; ἡ ἱεροσυλία,-ας
świętość sánctitas,-ātis *f.*; divínitas,-ātis *f.*; ἡ ἀγιωσύνη,-ης; ἡ ἀγιότης,-ητος; ὁσιότης,-ητος
świętować célebro, 1,-āvi,-ātum; ferior, 4,-itus sum; festīvo, 1,-āvi,-ātum; ἀγιαστεύω; ἑορτάζω
święty divīnus, 3; sanctus, 3; sacer,-ris,-ra; sacrosanctus, 3; ἅγιος, 3; ἄγνός, 3; ἱερός, 3; ὄσιος, 3; σεμνός, 3
Homo res sacra hómini. Sancti habeantur legāti. Nolīte dāre sanctum cánibus, neque mittātis margarītas vestras ante porcos. Ne misceantur sacra profānis!
świnia sus, suis *m.f.*; porcus,-i *m.f.*; ὁ,ἡ σῦς, σός; ὁ,ἡ ὕς, ὕος; ὁ χοῖρος,-ου
świniopas porcātor,-ōris *m.*; subulcus,-i *m.*; ὁ ὑφορβός,-οῦ
świnka súcūla,-ae *f.*; suellus,-i *m.*; porcellus,-i *m.*; τὸ ὑήνιον,-ου
świntuch suillus,-i *m.*; taediōsus,-i *m.*; ὁ ὑηνεύς,-έως
świński pórcinus, 3; suillus, 3; súinus, 3; ὑηνός, 3
świństwo suílitas,-ātis *f.*; taedium,-ii *n.*; ἡ ὑηνία,-ας
świst síbilus,-i *m.*; ὁ συριγμός,-οῦ
świstać síbilo, 1,-āvi,-ātum; fistulo, 1,-āvi,-ātum; stridēo, 2, stridi, -; συρίζω
świstek lacinia,-ae *f.*; τὸ ῥάκος,-εος
świt aurōra,-ae *f.*; alburnus,-i *m.*; dilúculum,-i *n.*; matutīnum,-i *n.*; prima lux,-cis *f.*; ἡ αὐγή,-ῆς; ἡ ἕως, ἕω; ἡ ἠώς, ἠοῦς; ἡ ἀκρωρία,-ας; ὁ ὄρθρος,-ου
świszczący síbilans,-antis; stridens,-entis; strídūlus, 3; συρίζων,-ουσα,-ον
świta caterva,-ae *f.*; comitīva,-ae *f.*; comitātus,-us *m.*; sequela,-ae *f.*; ἡ συνοδία,-ας
świtać auroresco, 3, -; elucesco, 3, eluxi, -; dilúculum fio, fieri, factus sum; διαυγάζω